

Chronicon chronicorum ecclesiastico-politicum

ex huius superiorisque aetatis scriptoribus concinnatum ; qua non modo
pontificum, archiepiscoporum, abbatum, &c., set et doctorum armis
literisque illustrium, dies natalis ... egregiaque eorum ... facinora ...
breviter delineantur ...

Gruterus, Janus

Francoforti, 1614

Nonvm Capvt De Omnibvs Herbipolensibvs Episcopis Ac Præsulibus:
Franciæ Orientalis Ducibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64659](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-64659)

Otho laudatissimi comitis, domini Gulielmi Dapifer
Walburg filius, sub præceptore Luca Landistrato lego
imperialium eximio doctore, fundamenta bonarum lego
raturum Tubingæ feliciter iaciens, mox deinde cum codex
ad celeberrimum Gymnasium Doleianum in Burgundia
nibus situm missus, cum ibi etiam aliquandiu summa
laude in honestarum artium ac linguarum studiis veram
esset, tandem eodem duce ad omnium Italiz nobilissimam
Academiam Patauinam profectus est, vbi adolescentem
carmine quam soluta oratione cum doctissimis Italum
mi causa certare est ausus. Papiæ etiam aliquam diu ven-
tus, electus est ibi in Academia rectorum, ut Alciati docto-
simi Iurisconsulti edita oratio testatur. In Germania
postea reuersus, anno domini 1543, eligitur vñanimiter
cleri consensu, Dillingi in Episcopum Augustanum. Is-
quente anno donatur Vuornatia Galero Cardinalitatem
et Presbyter Tituli S. Balbinæ. Est summis orbis terrarum
principibus Diuis Carolo quinto, ac Ferdinando fratribus
charissimus. Præst adhuc anno Christi 1549 quo vna con-
vniuerso clero suo, Augustam rediit.

NON V M CAPVI
DE OMNIBVS HERBIPO-
LENSIBVS EPISCOPIS AC
Præsulibus: Franciæ Orientalis
Ducibus.

HERBIPOLIS præclara Franciæ Orientalis civitas
ad Mænum nobilissimum amnem sita, conuicta
est à gentiliciis superstitionibus, ac falsis de Deo opinio-
nibus ad Christum Dei filium, eiusque indelebilem verita-
tem, annum Christi circiter sexcentesimum & octoges-
imum, à sanctis Dei viris, Chiliano, Colonato & Theodoro
Scotis, propagandæ doctrinæ de humani generis liberatore

ergo, relicta patria peregrinantibus, ac à Pontifice Romano Benedicto secundo in Germaniam ad eam ab Arrianismo & gentilitate repurgandam alegatis. Hi cum Heribolus venissent: imperabat ea tempestate Francis Theodorus Galliarum regis nomine praefectus ac Dux Francorum. Gosbertus, aliqua sanguinis necessitudine coniunctus S. Chiliano, sed homo gentilis, & qui de Christo humani generis saluatore nihil adhuc sciret. Nihilominus tamen S. Chilianum amice complexus, libenter eum de Christiano-
tum pietate, religione, ac fide publice docentem audiuit. Non docebat vero S. Chilianus solam Euangelij doctrinam, de gratuita remissione peccatorum propter filium Dei, de bonitate, de clementia & misericordia Dei, sed ex doctrina legis, etiam iram Dei aduersus peccata hominum, auditoribus suis ostendens, acriter eorum vitia insectari reprehendere & castigare solebat, nemini parcens in hac parte, sed omnibus tam summis quam infimis ex aequo ut pareat, via veritatis & salutis aperiens patefaciensque. Cum videret autem Gosbertum Regium praefectum, habere apud sevixoris loco, fratri sui coniugem Gaylanam, ut nomine sicut etiam admodum salacem, lasciuam ac impiam feminam, reprehendit eum hoc nomine S. Chilianus verbo Dei, amanter monens, ut abiecta à se scelerata & impia feminina, consuetudinem & congressum eius, quae ad alium pertineret maritum euitaret. Addens subinde, esse hoc ingenus peccatum, quo gratia Dei excuteretur, pietas impeditur, ita vero Dei aduersus humanum genus magis incitatur. Has admonitiones Sancti viri non grauatum accepit Gosbertus, & quia iam mediocriter profecerat in Christianismo, cœpit ab impia ac peccatricis feminæ congressu abstinere. Quod cum animaduertisset ipsa, (ut est mulier genus astutum & sagax) furore accensa in viros Dei, talis conuersionis in Gosberto authores, de trucidandis ipsis consilium capit, iram omnem tamen dissimulans, donec in regis negotiis usquam egredere turut Gosbertus. Quam occasionem cum tandem nacta esset impia Isobel, missis ap-

paritoribus ad supplicium viros sanctos rapi ac interfici; nulli omnes, quibus è medio sublatis sperabat facile se iam bladi ciis recuperaturam, quod amisister. Perstante autem firmiter permanente Gosberto in cursu penitentia a conversionis semel inchoata: Cum videret venefica incallum se laborare, maioribus furis agitata, ut Gosbertus etiam propriis ministris domino seditionem mouentibus tradatur, effecit. At non aberat procul iustissima ira vindicta Dei, nam paucis diebus post, non ipsa tantum Gaylana, in ministri etiam qui & sanctos Dei legatos & Gosbertum Principem interfecissent, malis spiritibus occupati, seipso crudeliter & nouo furoris genere dilaniatunt, additis horribilibus mugitibus quibus seiplos damnarent, ac inferni æternisq; cruciatibus decouerent. Erat adhuc superbum vnicus Gosberti filius Hetanus, qui post parentis mortem Dux Francorum factus, & religione Christiana fortiter imbutus, construxit eo ipso in monte, in quo nunc arche scalpis sita est, magnificum templum in honorem beatae Virginis Mariæ, quæ genuisset humani generis Salvatorem illum, quem verum Deum ex vero Deo, verumq; hominem ex beata Virgine natum iam agnoscere ac proficere abiectis idolis suis, inceperant Franci. Ab hoc veteri templo, hodie adhuc Mons & superimposita arx nostra Dominae Mons & Arx vulgo nominari solent. Hæc de conuictu ad Christum Herbipoli, & de plantata in Francis fidei professione Christiana. Nunc de origine Episcopatus, aliquid adiiciamus. Is postea paucis temporibus elapsis, id est Bonifacio Anglo, primo Archiepiscopo Moguntino, principio Germanorum Apostolo, auxiliis Pipini patris a Caroli Magni filij, potentissimorum ac Christianissimorum Galliæ Regum, consentiu item Zachariæ pontificis Mammi, institutus est annum Christi circiter septuagintimum ac quinquagesimum. Ut ostenderent vero le nutriri Ecclesiæ, incorporarunt Episcopatui statim munificissimi isti Galliarum Reges ducatum Orientalis Francie quo factum est, ut Herbipolensis Ecclesiæ gubernatores

non tantum Ecclesiastico titulo Episcopi, sed seculari etiam
duces Francorum (penes quos Ius etiam cum vita tum ne-
sis est) semper sint ad haec usq; tempora ab omnibus sacri
Romani Imperij statibus ac ordinibus tum habiti tum ap-
plicati.

Hinc quoties Episcopus Herbipolensis ad aram stans,
habitula & alii pontificalibus sacra facit, semper nudum
& euaginatum ensem ad eandem aram prope se collocatum
habet, quo Franciae orientalis ducatus ac plenum ius vita
necisque innuitur: Hinc natus est vetus versiculus, quem
seculari suo sigillo habet Episcopus Herbipolensis in-
sulam:

Herbipolensis sola, ense iudicat stola.

Hoc amplissimum Episcopatum S. Chiliani vulgo patri-
monium vocant, quod instituerit eum S. Bonifacius in ho-
norem piorum Martyrum Chiliani ac ipsius sotorum. E-
ius vero gubernatores ac antistites omnes, Episcopi vide-
bunt Herbipolenses ac Franciae orientalis duces, ad haec no-
stra vlg; tempora, tali serie recenseri solent.

I.

S. Burcardus, gente Britanus: vir pius ac religiosissi-
mus, a S. Bonifacio consanguineo suo educatus ac liberalis-
tame institutus: constituitur ab eodem, consensu Pipini ac
Carolii Magni Regum, primus antistes ac Episcopus Her-
bipolensis Ecclesiae: consecratur & confirmatur a Pont.
Max. Zacharia. Praesul autem Episcopali officio docendo,
concionando ac alii pietatis exercitiis ac muneribus pru-
denissime ac si delissime: administratione item ac guber-
natione prouinciae utilissime, annis quadraginta integris.
Construxit plurima templa ac Monasteria: impetravit a
Romano Pontifice, ut a tumulo leuatus S. Chilianus cum
locis, in numerum sanctorum adscriberetur. Hos verissi-
mos Dei amicos sepelivit honorifice, in novo templo ipsis
construendo, quod nouum monasterium, vel nouam Basili-
cam vulgo appellant. In eius templi crypta leguntur hodie
ad huc sequentes versiculi, Epitaphij loco additi.

*H*is sunt Herbipolis, qui te docuere Magistri,

*Q*ua verum coleres religionem Deum.

*I*mpia quos tandem iussit Gaylana necari,

*C*elauit q̄, sub hunc corpora a cesalocum.

*N*eturpi, sine laude, situ defossa iacerent

*C*orpora: Burcardus sub monumenta locat.

Huic Episcopo adseruandos & erudiendos dedit Carolus Magnus duodecim obsides à deuictis Saxonibus date: summo loco natos adolescentes: qui omnes fere ad Episcopales dignitates tandem euecti sunt, vt erant liberalissime optime à Burcardo Episcopo instituti. Decessit plenus annorum ex hac mortali vita, anno Christi 791. in arce Hohenburg ad Mœnum sita, vbi iam senex factus ac afflictus a tundine prædictus, cum solo Diacono habitare ac religiosime vivere solitus fuerat. Reuelatur inde Herbipolis ibi in templo noui Monasterij à se olim S. Chiliano conto honorifice sepelitur, cum longo carmine ac virtutum suarum Elogio.

II.

Mayngudus vel Meginaudus comes Rotenburgius a Tubarum, monachus ordinis D. Benedicti & conuentus cœnobij Fridislatiensis in Hassia siti: ab ipso S. Burcardo ex monasterio Herbipolin assumptus ac sancte educatus successit iam mortuo Burcardo, vnanimi totius clericorum consensu electus. Præfuit laudabiliter annis tribus. Et gubernationis tantæ provinciæ pertulit, resignat Episcopatum præsente S. Wilibaldo Aystetense Episcopo, cuidam Bernolpho viro religioso & magnanimo: id factum est anno Domini 794. Ipse vero collectis quibusdam discipulis per Mœnum ad arcem Rorbacensem Caroli Magni venanisibus seruientem delatus, consensu & sumptibus Regis cœnobium instituti Benedictini ibi construxit, quod Neostadium appellauit. In quo cum sacrarum literarum ac liberalia studia summa cū laude inchoasset, primusq; eius loci Abbas fuisse, decessit anno 795. vnde Herbipolinum uetus

dictus, honorifice ibi in noui monasterij Basilica prope S. Burcardum terræ mandatus est.

III.

Bernyvolphus vel Bernolphus, constituitur à Mayn-
gudo, in Episcopum Herbipolensem anno 794. Præfuit
annis 6. mensibus 4. diebus 3. Expulit monachos omnes
Benedictinos ex Ecclesia Herbipolensi, tantum sacerdotes
et sacerdotes: Hi Dominum ac præceptorem suum Me-
gindorum Neostadium sequuti honorifice ab eo excepti
sunt. Obiit Bernolphus 29. Septemb. an. Domini 800.

IV.

Ludeticus successit Bernolpho: præfuit annis 3. mensi-
bus 5. obiit vicesima septima Februarij, anno salutis 804.
Imperante Carolo Magno.

V.

Aygelvardus subrogatus est Luderico, præfuit annis 6.
diebus 28. Valedixit huic mortali vitæ 24. Aprilis, anno Do-
mini 810, sub Carolo Magno Imp.

VI.

Wolfsgerus eligitur vñanimi consensu populi ac cleri,
decima tertia Maij, Anno Domini 810. Præfuit bene & lau-
dabiliter vno & viginti annis, mensibus sex, diebus tribus.
Sub eius gubernatione obiit anno 814. laudatissimus Imp.
Carolus Magnus, summus benefactor ac locupletator Ec-
clesia Herbipolensis: cui successit filius Ludouicus cogno-
mentarius, qui sub eodem antistite Wolffgero, construxit
& fundauit anno Domini 816. ad preces S. Valderici He-
temitæ, monasterium Murhartense. Eiusdē antistitis tem-
poribus fundatum est Schvartzacense Benedictinorum
in Francia Orientali cœnobium, à Megingaudo pio comite
Rotenburgenfi ad Tubarum habitante, ac eius laudatissi-
ma coniuge D. Imyna. Interfuit Vvolffgerus Synodo
Aquisgrani celebratae à Ludouico pio, reformatæ Ec-
clesæ ergo. Obiit postea quarta Nouembrium anni à
nato 831.

Hunibertus alias Hubertus, eligitur pridie Calendae Januarij, anno dominicæ Incarnationis 832. Praefuit uem annis, tribus mensibus, octo diebus. Obiit anno fatis 841. mense Martio. Huius Episcopi temporibus habebat Ludouicus Imperator præfectum in oppido Land ad Nicum situ, principem ex Notico natum, aliqui Lang grauium Leuchtenburgensem fuisse arbitratur, Ernestus nomine: is ex coniuge Fridburga, excepserat uinculum Regis vwindin. Huius infantis nutrix habebat Cœnum fratrem, seruientem Ernesto principi, à quo cum quando grauiter verberaretur, quod negligenter aliquid sibi à Domino commisum: adeo exarbito dignatione nutrix, ut cœsilia secum caperet de rudo da Regis vwinde. Prodeuntibus itaq; aliquando Ernesto Fridburga, arripuit serua sola domi relecta & fuit aqua puellam, trucidat, & ex arce Lauffensi in præterflumen Nicum præcipitem deicit. Puellæ hancaquis suffocata, quæ tamen fluminis vi nec à loco isto abripi, nec submersa aut fluctibus opprimi potuit, multis item miraculis conscientem, Episcopus iste Hunibertus ab Angelo quodam per quierem monitus, in præsentia multorum sacerdotum ex aquis subleuans, in templum Lauffense detulit, acharo tifice sepeliuit, ubi ad hæc vñq; tempora conseruata est.

VIII.

Godeboldus vulgo Gotsvaldus Abbas inferioris Aachij, peruerteris cœnobij apud Bauaros: enocatur ad generationem Episcopatus Herbipolensis, prima Aprilis anni a nato Christo 841. Praefuit vndeclim annis, obiit in Vigilia S. Matthæi, anni Christianorum 852. animi pauciorum metore, propterea quod eodem anno summum templum Herbipolense, fulmine tactum, cum omnibus Ecclesiis etiam mentis deflagrasset.

IX.

S. Arno vel Arato successit Episcopo Godeboldo: p

fact laudabiliter annis 36. mensibus 6. diebus 12. sub Imperatoribus Carolo Calvo, Carolo Crasto ac Arnolpho, qui-
bus omnibus charissimus, plurima etiam ab ipsis insignia
privilegia est cōsequutus. Instaurauit collapsam Basilicam
Cathedralem fœlicissime. Obiit decima tertia Iulij, anni à
anno Christo 891. in expeditione Arnolphi Imperatoris,
et omnium Germaniæ principum contra Nortmannos
incepta, trucidatus cum multis milibus ab his ipsis infide-
lios, inter Missatum Solennia, inspectante toto exercitu,
peracta qua clade, excitati Germani, hostem postea summa
virtute aggressi fuderunt & ex patria eiecerunt fortissime
fœlicissimeq; Episcopus Arnto Herbipolin reuectus & ibi
cum omnium suorum luctu honorifice sepelitur.

X.

Rudolphus alias Radhulffus, Thuringiæ Landtgrauius,
præficitur Episcopatu Herbipolensi ab Imperatore Arnol-
pho, anno Domini 892. in cuius castris militauerat antea
cum duobus Germanis fratribus, Conrado ac Gebehardo,
contra Nortmannos. Regino Abbas Prumiensis homi-
nem fatuum fuisse scribit, & temere ingentes tumultus in
peniciem totius Episcopatus excitasse. Legitur author et-
iam fuisse atrocis belli, quod Imp. Ludouicus tertius gessit
contra Albertum Comitem Bambergensem, anno Domini
905. Obiit cum omnium suorum publico gaudio, tertia
Augusti, anno Domini 908. cum præfuisse annis 16. die-
bus 5. Huius temporibus cœpit Tharsianum Franciæ Ori-
entalis cœnobium, in quo sepultus est Albertus comes
Bambergensis: ab Hattone Moguntino, Imperatori prodi-
sus ac capite multatus.

XI.

Dietbo vel Theodo, eruditus ac prudentissimus Neo-
stadiani monasterij cœnobita, eligitur in Episcopum Her-
bipolensem anno 908. Præfuit utrissime & summa cum
laude ac omniu admiratione 24. annis: Valedixit huic mor-
tali vitæ 15. Nouembrium, anni 932. Sub eo iterum confa-
grata summa Basilica Herbipolensis, quæ tamen ab eo ipso

Episcopo iterum instaurata ac illustrata est. Postponit
huic aliqui Catalogi Postericium quendam, de quo in
tamen inuenio.

XII.

Burcardus ex Abbatte Hirsfeldensi eligitur in Episcopum Herbipolensem ab Imperatore Henrico Aucto-
fuit annis nouem, mensibus tribus, diebus viginti uno
prudenter ac utilissime. Fuit Imperatoribus Henrico, Hen-
ri & eius filio Othoni Magno charissimus. Restituit
soluit Cathedram Ecclesiam Herbipolensem. Dedit
ex hac mortali vita, in die Annunciationis Matris
Domini 941.

XIII.

Poppo primus, Burggrauij Herbipolensis filius: Oto-
nis Magni cognatus, constituitur Episcopus Herbipolensis
ab eodem Domino Othone Imperatore, cognatus
quo insignia priuilegia consequutus est, quod videlicet
nonicorum Herbipolensium senatus semper deinceps
beram deberet habere potestatem, eligendi Episcopum
sui Capituli Canonicis, decadente aliquo antistite. Praeterea
summa cum prudentia ac latide, annis 9, mensibus decem
diebus quatuordecim. Decessit ex hoc saeculo 15. Februario
 anni 961. Ratisbonæ in maximo conuentu principum, quoniam
Otho Magnus congregarat. Auehitur inde Herbipolensis
in Cathedrali Basilica honorifice sepelitur.

XIV.

Poppo secundus, iunior dictus, patruus Popponis pri-
mi: etiam Burggrauius Herbipolensis: quem quidam Oto-
nis Magni Imperatoris ex sorore nepotem fuisse volunt.
Eligitur iuxta tenorem priuilegij ab Othone dati, vnam
totius Canonicorum senatus consensu, secunda Martino
no Domini 961. Sedit ad clauim Episcopatus annis viginti
tribus, mensibus quatuor fideliciter prudenter ac utiliter in-
terfuit cum plurimis aliis Germaniæ Episcopis Synodo-

quam Otho Imperator Romæ congregarat, vñcōtra Pon-
tificem Ioannem decimum tertium, eligeret Leonē octa-
vum. Obiit Episcopus Poppo 24. Iulij, anno salutis 984.
Sepelitur in summo templo.

X V.

Hugo Othonis secundi, Imperatoris Cancellarius ac su-
itemus intimusq; Consiliarius, eligitur in Herbipolensem
Episcopum vñanimibꝫ totius cleri suffragiis anno Domini
984. Pr̄fuit annis quinq; mensibꝫ septem, diebus vno
& viginti. Instaurauit & egregie illustrauit cœnobium S.
Andreae, ab Episcopo Burcardo primo inchoatum, & pro
Benedictinæ professionis Monachis constructum. Impe-
trauit à Pontifice Maximo Benedicto sexto, vt S. Burcar-
di, primus Herbipolensis Ecclesiæ antistes de tunulo sub-
stantia Canonizaretur, & diuorum numero inscriberetur:
in novo cœnobio honorifice depositus est, quod post
amissio priori nomine S. Burcardi cœnobium dici so-
litum, hoc tempore sacerdotium Canonorum est colle-
gium. Obiit vigesima nona Augusti, anno Domini 989.
De eo extant adhuc tales versiculi:

Hic presul sapiens, cunctis fuerat bene gratus:
Singula propiciens, constans, prudens, oculatus.
Tunc desolatum claustrum sub monte locatum
Rebus & orbatum, disciplina viduatum
Ipse reformatum, multisq; bonis relenauit.
Censu ditauit, cultumq; Dei renouauit.
Sacrum corpus eotulit à tellure levatum
Auxiliante Deo, Burcardi clarificatum.
Festq; translati iubet omnia concelebrari
Caupri prefati loculumq; perenne vocari.
Iuc constituit tunc fratres sub monachatu
Et sic instituit, ut vivant absg; reatu.

X V I.

Bernwardus comes à Rotenburg ad Tuberum, venit
stum ex Academia Parisiensi ad monasterium Hirsau-

giense, in Spirensi Episcopatu situm: inde à Leopoldo abbatore Herbipolin, in nouum S. Andreæ Cœnobium ab Hugone Episcopo instauratum missus; cum religiosissime piissime sub Arnaldo abbatore vixisset: vocatus est mortuus tandem Hugone, vnanimi totius Ecclesiæ consensu, ad Episcopatus Herbipolensis gubernationem: in qua sedi sua cum laude annis quinq; mensibus octo, diebus octo decim. Habuit fratres tres, Richardum, Ruggerū ac Ainhardum, pios ac religiosissimæ vitæ comites: Inter hos huius Richardus, Othoni tertio Imperatori admodum datus, consecutus est à Leopoldo Augustano Episcopatus mutationis iure montem quendam Halæ Sueonorum vocatum, quem hodie adhuc Cambergensem vocant. In humeris montis vertice construxit magnificū castrum, quod à mortis nomine Camburgum etiam nuncupavit. Is ibi quatuor filiorum ex una coniuge factus est pater, Ainhardi, cui filius itidem Ainhardus dictus, postea etiam Episcopatus bipolensis designatus est.)Ruggeri, Henrici & Burcardi. Ille Burcardus post mortem patris Richardi ex arciburgensi, consentientibus fratribus suis omnibus monasterium fecit, institui Benedictini. Ainhardus vero comes Episcopi Bernwardi frater, cum nō haberet heredes, sua omnia offerre decreuit, ac initio insigne templum condidit in Tungeni valle, & aliud in Romuleo monte, ordinans ibi sacerdotes, qui & Deo & Ecclesiæ Dei seruantes. In ipsa vero vrbe Herbipolensi, construxit ipsius etiam Episcopi fratri sui consiliis ac subsidiis ex patre Sancti Cilianii Sacello magnificum Canonicorum secularium Collegium, quod hodie adhuc nouā Basilicam appellant, eum non solum fundavit, sed & liberalissime dotauit. Obiit Episcopus Bernwardus, vicesima Septembrium, Anniversariae carnationis dominice 995. Sepelitur splendide ac magnifice in noua illa à se & fratre suo condita Basilica.

X V I I.

Henricus comes à Rotenburg ad Tuberum, propero breue

XVIII.

Meginardus eligitur mortuo Herzelimo vel Henrico
a toto clero Herbipolensi in Episcopum: Praefuit S. Chil-
ni patrimonio bene & utiliter annis quindecim, mensis
decem, diebus viginti duobus. Erat consiliarius Impera-
toris Henrici secundi, a quo multa in signia privilegia con-
cessus est, & potestatem cundendæ monetæ. Interfuit anno
domini 1020. Comitiis Bambergensibus. Desit officia
mortales, in die S. Mathiæ Apostoli, anno domini 1020
sub Imperatore Conrado secundo.

XIX.

S. Bruno Conradi Chatinthiæ ducis filius, matre Bur-
nilla a Querfurdt natus, Imperatoris Conradi secun-
dus: aut ut aliqui volunt e sorore nepos, eligitur in Epis-
copum Herbipolensem ab vnanimite confidentiis
anno domini 1033. Praefuit summa cum laude annis
vndecim, uno mense, diebus 14. Construxit & illustrauit
magnificentissimis aedificiis, Cathedram S. Cadiam
cœliam: alia etiam totius Episcopatus templo pulchre
ciens ac exornans, in qua omne patrimonium suum con-
tulit, fuit Episcopus eximie doctus, scripsit commentarium
in Psalterium Davidicum, qui extat. Sequutus est anno
mini 1034. Cōradum imperatorem, in Italiam ad cam-
bellandam, ac suæ potestati subiiciendam, profectum. Ob-
sidente vero & grauiter aliquoties oppugnante Impera-
tore Mediolanum, accidit in ipso S. Pentecostes festo
Episcopo Brunone in castris Imperatoris sacra faciente, plu-
ta cœli tempestas oriretur, ut omnes homines diem ex-
imi iudicij adesse arbitrarentur, multi enim milites de ce-
fulmine tacti perierunt, multis etiā tantæ tempestatis hu-
rore ad insaniam redactis. Episcopus Bruno ad aram suam
nihilominus sacrum suum absoluuit, quo petere Impera-
torem accedēs, dixit in ipso sacro apparuisse sibi S. Ambro-
sii.

sum Mediolanensem olim Episcopū, qui nisi Imperator statim obsidione urbem solueret, grauia ipsius vitæ ac valitudini minitaretur. Hoc siue prodigio, siue commēto Imperator motus, ac ab Episcopo Brunone persuasus, facta viis pace cum ciuibus, urbem obsidione soluit, raptis tam ad suppiciū, præcipuis aliquot ciuibus talis rebellio-
 nis & contumacia authoribus. Bruno ex hac expeditione Heribolim reuersus, dono dedit Ecclesiæ Herbipolensi nobile prædium quoddam Westphalia, lingua Saxonica Sannenreich cognominatū, quod mortua matre ad ipsum stat deuolutum, ex quo prædio singulis annis habebat 50. marcas argēti puri, & alia quædam Apophoreta. Anno do-
 mini 1045. proficiscitur cum Imperatore Henrico nigro,
 multis aliis Germaniæ principibus in Pannonias, cum
 in superioris Pannoniæ castro quodā Bosenburgo,
 regione Ipsensis oppidi ad Danubium sita, pernoctaret
 Imperator cum omnibus principibus, ipsa Maij vicesima
 concidit eiusdem arcis sublime ac ruinosum cœnacu-
 lum seu solarium, in quod iam cœnandi cauſa tota Cæsa-
 ris aula conuenerat, Imperator ruente cœnaculo, appre-
 hensa fenestra, singulari Dei protectione incolumis man-
 fi. Reliqua tota multitudo, principes, Episcopi, nobiles ac
 milites, summi & infimi corruerunt, inter quos multi sta-
 tum expirarunt, multi grauitate læsi & mutilati sunt. Ibi Epi-
 scopus Bruno tam misere etiam & inclementer à fortuna
 rerum humanarum moderatrice exceptus est, ut septimo
 die post huic casum, in eadem arce naturæ debitum absolu-
 teret, 27. videlicet die Maij, anni 1045. Reuictus est cum
 summo omnium suorum lucu Heribolin, vbi in summa
 basilice crypta sepultus ac terræ parenti redditus est cum
 Epitaphio:

*Anno domini M. XLV. Sexta Calendarum Iunii, obiit
 beatus Bruno Episcopus, fundator huius Ecclesiæ.*

X X.

Adelbero comes à Laymbach & Scherdingen ex Bau-
 tis parte Arnaldo, matre vero Regilla Baronissa à Vvein-

999 5

Perg Lambacensis monasterij fundatoribus natus, regi-
tut in S. Brunonis successorem, vnamini totius Capitu-
Herbipolensis consensu, anno à Christo nato 1045. Pe-
fuit laudabiliter ac utrissime annis quadraginta integrè
fecit ex S. Stephani Canonicorum collegio, cœnobio
ordinis diuini Benedicti, vocatis in id triginta monachis. Re-
nouauit ac instaurauit denuo, collapsum aliquo mo-
monasterium Schvartzachianum, à Carolo Magno anno
fundatum: Id fecit anno domini 1075. Eiicitur ex Episcopo-
tu, anno domini 1084. ab Imperatore Henrico I V. quod
Pontifici adhæseret: constituitur in eius locum Megin-
ardus quidam. Adalbero in Bauariam secedens monach-
rium suum Lambacense ingressus est, reliquum vita in
transigere volens, post pauculos vero menses, cœfus Hen-
rici quarti copiis in agro Herbipolensi, non procul à Mel-
feldo, ab Hermanno Saxonum duce, post cœsum in Sæ-
nia Rodolphum Habsburgum sive Suecum, contrahes-
ticum quattum electo, Meginardus ex urbe iterū emis-
Adalbero restituitur. Sed redeunte tandem Imperatore
Adalbero clam aufugit, & ad monasterium suum redi-
anno domini 1085. Meginardus vero restituitur, qui cum
tribus annis præfuissebat, tandem anno domini 1088. ex hac
vita euocatus est. Post cuius mortem, & si reuocatur
Henrico quinto Adalbero, tamen dubia & nouercantur
tuna non diutius fidendum existimans, in suo monasterio
quiete vivere, & præsentibus uti maluit, quam alibi cum
summis vitæ periculis ea iterum appetere, quibus iam
excidisset, & quorum possessio incertior esset. Sic ad eos
annis adhuc post mortuum Meginardum superstes, tan-
dem sexta Octobris, anni à nato Christo 1090. ex hac
emigravit, in hoc ipso à parentibus suis constructo, & in
consecrato cœnobio, in quo honorifice est terra omnium
matri redditus.

XXI.

Meginardus secundus, literarum peritia ac vita laudabilis
anno 1090.

monia, nemini mortalium sua ætate secundus, eligitur electio ex Heribaldi Adalberone, ab Imperatore Henrico IV. anno domini 1084. Praefuit cum summa difficultate tribus annis ac aliquot mensibus, semel iterum electus, ac denuo ab Imperatore Henrico IV. restitutus. Obiit anno 1088, vigesima sexta Iunij, superflite adhuc antecessore suo Adalberone. Sepelitur in Basilica Cathedrali.

XXII.

Aynhardus ab aliis Emmenhardus dictus, comes Rhenburgius ad Tuberum, Richardi comitis filius, constituitur ab Henrico V. Episcopus Herbipolensis, anno domini 1088. Praefuit summa cum laude annis 15. mensibus octo, diebus tribus, & si periculosis temporibus, quibus Imperator contra Pontificem, pater Henricus quartus, contra filium Henricum quintum, & filius contra patrem gravabantur. Decessit ex hoc calamitoso seculo, ad beatum animarum domicilium penultima Februario, anni a nato Christo, 1104. Sepelitur in summo templo: Huius Episcopi consensu ac sublidiis etiam fundauit Albertus nobilis Baro de Steinach ex castro suo Steinach, eiusdem nominis egregium monasterium. Sub hoc ipso Episcopo, inaudita ex omnibus Christiani orbis partibus collecto recentum milium hominum exercitu expeditio facta est, Godefrido de Bulione, Lotharingiæ duce, ad occupadum, & è Saracenorum potestate liberandam terram sanctam, anno Domini 1097. Recuperata est autem Hierosolyma anno 1099. ab hoc ipso Godefrido, qui statim à toto exercitu Rex Hierosolymitanus salutatus ac designatus est: De laetatione urbis recuperatione extat tale distichon:

*Anno Mileno centeno, sed minus uno,
Ierusalem Franci capiunt virtute potenti.*

XXIII.

Rupertus eligitur à Rege Henrico V. aucto clero, exposito summi Collegij in antistitem ac principum ge-

qqq 4

bernatorem Ecclesiæ Herbipolensis: vir & sapientia & doctrina ac virtute eximia præditus, omnibusq; cum sommum infimis ex æquo chartus. Præfuit duobus tantum annis, bis ab Henrico IV. ex Herbipoli eieetus, totiesque ab Henrico V. restitutus. Obiit anno Domini 1106, cum in ad Vvarstallense concilium à Pont. Max. Paschale secundum indictum,

XXIV.

Erlongus vel Ehrlingus comes à Calov vel Calvum abbreviata ac corrupta voce Kalb: Canonicus & Capitularis, hoc est, unus ex senatu summi ordinis Canonicorum, eligitur anno 1104, ab Imp. Henrico quarto, contra Rupertum Canonice à toto clero designatum Episcopum. Inveniente Ruperto ab Henrico V. bis eiicitur, bis ab Henrico IV. restituitur; sed ab Henrico V. tertio etiam eieetus inveniente Ruperto Herbipolin non amplius rediit. Tandem sua virtute & morum lenitate, senatu Canonorum conciliatus, clementem & propicium Henticum quintum etiam habere cœpit, quandoquidem mortuo iam Henrico IV. omnia odia omnes tumultus ac tempestates Germanie pulchre subsedissent. Mortuo itaq; Ruperto Episcopo unanimi totius cleri consensu assumitur & confirmatur in Episcopum Herbipolensem. Sedit ad gubernaculum Ecclesiæ & prouinciarum summa cum laude ac fœlicissime, annis decim, diebus vndecim: propter insignem sapientiam suum Henrico V. factus charissimus, qui eius consilio polita semper in summis Imperij negotiis uti solebat: ad annum usque Christi Milleſimum centesimum decimum quintum. Tum enim Henrico V. Natalem Domini Spiræ sine vlli principis præsentia celebrante, omnes Imperij principes Coloniæ conuenerant, de alio Imperatore eligendo consiliū capientes, contra Henricum V. etiam à R. Pont. excommunicatum. Id cum suboluisset Henricus, milio Franciæ Episcopo Herbipolensi Coloniæ, Imperij principes rogari iussit, si quid esset à se imprudentia erratum an

negli-

neglectum, veniam darent & ignoscerent, se posthac & fideliter obtemperaturum, & bonum fore ac ad omnia paratissimum Imperatorem. Erlangus Episcopus Coloniam veniens, non tantum non auditur, sed ne ad principes quidem admissus fuit: Quod cum Henrico V. ita significasset, scilicet quoque iam inciperet ab ipsis, ut & excommunicati & tam diu in excommunicatione permanentis, consuetudine ac amicitia abhorrere: Imperator etiam Franciæ ducatum inuolare ac ut feudum aliquod Imperii ad se deuolutum duci Sueorum Conrado, suo è sorore nepoti conferre attentauit. Ibi vero Erlangus Henrico V. acerrime se opponens, ducatum suum strenue defendit, ac fortiter renuit: curans etiam ac mandans, ut (etsi alioqui superbia & arrogantia nomine male non audiret) tamen posthac minister eum antecedens, nudum ac euaginatumensem præferret. Idem Episcopus primus fuit qui vna cum pedo pastorali gereret in insignibus coruscantemensem: quod exemplum omnes postea eius successores ad hæc usq; tempora imitati sunt. Alioqui alio titulo usus non est, quā isto: Erlangus Dei gratia Wirtzburgensis Ecclesiæ humilis minister. Decessit ex hac lacrymarum valle in Natali Domini, Anni Christianorum Millesimi centesimi vigesimi secundi, cum per integrum quadriennium grauissime decubuisse. Sepelitur in Schuartzacensis Monasterii templo, non apud Herbipolin, quod illa excommunicata esset à Rom. Pontifice, eo quod pontificis mandatis medium offendens digitum excommunicato Imperatori Henrico V. contumaciter, & contra Pontificem, & contra Episcopum suum adhæsisset.

XXV.

Ruggerus comes à Vayngen, ex Suevia natus: eligitur paucis diebus post mortem & fata Erlangi, à toto vñanimator ac concorditer consentiente summi collegii clero, in Episcopum Herbipolensem ac ducem Franciæ orientalis: Opposuit autem se huic electioni Imperator Henricus V. volens ius eligendi & constituendi Episcopum ad se potius

999 1

quam ad clerum pertinere: constituit itaq; contra Rugg-
zum, iuuenem quendam Canonicum Gebhardum co-
mitem Hennenbergensem. Hoc Schisma paucis mensis
post, compositum ac pacatum est in Comiciis Worma-
ensibus per legatos Pontificios Cardinalem S. Angelu-
m & Cardinalem S. Stephani in monte Cælio, qui à Romano
Pontifice in hoc missi erant è Roma in Germaniam, vt to-
bæ ac motus ibi orti per eos componerentur. Ab his Ca-
dinalibus talis lata est sententia inter duos illos Herbipo-
lenses Episcopos, vt cederet Gebhardus: Ruggerus vero
gubernatione libera potiretur. Hæc compotio nos du-
valuit, finitis enim Comitiis & legatis iam Romanam re-
fusis: Ruggerus ab Hennenbergeni Gebhardo, Henrico
auxiliis ac præsidii vrbe iterū eiicitur, anno Domini 1125.
Ille vero in monasterium Schuartzacense abiens, impo-
trata aliqua Episcopatus parte, prouincia videlicet ad Mer-
enum sita, ea contentus quiete reliquum vitæ in cœnobo
transegit, viuens ibi annos adhuc quinq;. Circa hæc tem-
pora cœpit anno Domini 1126. magnificentissimum co-
nobium Cisterciensis instituti Eborauu vel Eboraci
Beronone & Richouino nobilibus fratribus ab Eborauu
ipsorumq; sorore Gertrude fundatum: & ab Imp. Comme-
ndo Sueno, cuius coniunx Domina Gertrudis, & filius Hu-
dericus ibi humati sunt, liberalissime donatum. Obiit Epis-
copus Ruggerus peste (quæ per totam tum grassabat
Germaniam) anno Domini 1130. Sepelitur in Cœnobo
Schuartzach, in quo quinque iam annis vixerat, quod de-
functo resignauit Episcopatum Gebhardus etiam Hennenbergenis: quem aliqui Catalogi paucis annis post
Ruggerum ex hac etiam vita, cum omnium Canonico-
rum gaudio decessisse affirmant: aliqui eum ita laudabiliter
præfuisse scribunt, vt etiam ad clauum Episcopatus tam-
dem sit totius Canonicorum senatus vnanimi voluntate
& consensu reuocatus.

XXVI.

Hezelinus comes à Leyningen, eligitur post mortem

Rap.

Ruggeri, & resignationem Gebhardi à consentiente clero
Herbipolensi: præfuit 14. mensibus & Bambergam profe-
sus, subito ibi ex hac vita emigravit, anno Domini 1131.
Hunc aliqui Catalogi omnino prætereunt, quod fortassis
morte præuentus, confirmationem ex Romana Curia
non consequitus sit, nec consecratus etiam fuerit.

XXVII.

Embricho vel Imbricus mortuo Hezelino subrogatur
toto Capitulo Canonice ac concorditer electus anno
Domini 1131: legitur fuisse comes Leyningensis. Præfuit
summa cum laude annis sedecim. Fuit apud Imperatores
Lotharium Saxonem ac Cōradum Sacrum in summa ex-
cellitione, ac vtriusq; intimus Consiliarius. Lotharius re-
stituit huius Embrichoni Franciæ ducatum ab Henrico V.
intea superbe occupatum ac per vim raptum. Vt gratus ic-
circo Episcopus esset Deo, qui mentem Cæsaris ad talem
restitutionem direxisset: construxit in suburbio Herbipol-
ensi S. Iacobi Scotorum cœnobium, qui sub Abbe Ma-
chario Regulam D. Benedicti profiterentur. Anno Domini
1147. mittitur ab Imp. Conrado Suevo, Constantinopo-
li, ad Græcorum Imp. Emanueli, cui Conradus Impe-
rator desponsabat coniugis suæ Gertrudis, Imperatricis so-
iorem Bertham, Berengarii comitis à Sultzbach formæ ac
virtutis nobilitate præstantissimā filiam: In eius præfectio-
ni redit, cum omnia fæciliissime ac rectissime expediuit-
sæ, euocatus est ex hac mortali vita Aquilegiæ in Italia, vbi
honorifice terræ parenti redditus est. Scribit Otho Episco-
pus Fryslingensis, quod Conradus Imperator in publicis li-
teris, quas scripserat huius Matrimonii causa affini suo E-
manueli Constantinopolitano Imperatori, hunc Embri-
conem Episcopum Cor suum ac animam suam appellari.

XXVIII.

Sigefridus eligitur anno Domini 1247. præfuit pie ac
laudabiliter annis sex. Primo huius Episcopianno, profi-
ciscitur Conradus Imp. à S. Bernhardo admonitus ac exci-
tatus, magno exercitu octoginta milii peditū equi tūmq;

Herosolymam contra Saracenos: sperans sc̄ egregium aliquid cum Galliarum Regis, qui pr̄sens rebus omnibus intererat, tum Emanuelis Gr̄corum Imperatoris affini sui auxiliis effectum: sed Emanuel non admodum fideliter agente cum Contado, nihil magni gestum aut effectum est. Hæc expeditio, tali barbato disticho posteriora cognitioni ac memoriae commendata est:

*Anno Milleno, centeno tesseradeno
Ac septem pariter: caperat i studiter.*

Sub hoc Episcopo constructum est Herbipolimoniūm cœnobium S. Afræ à Rafoldo religioso Abbate ad Stephanum. Sub eodem Episcopo construxit & fundit Hermarinus Misniæ Marchio Monachorum Rotam, cœnobiūm Herbipolensis dioceſeos, pro monachis instituit Benedictini: anno Dominicæ incarnationis Millemo centesimo quadragesimo octauo. Idem Episcopus summe amans monasterium Eboracense, eximie idipsum amplissimis prouentibus dotauit, ac ut se mortuo cor suum illuc sepeliretur, viaus adhuc mandauit. Inde nata dicitur consuetudo, quod quoties Episcopus aliquis Herbipolensis moritur: semper in arce D. Virginis cuiuscerari solet corpus viscera vero & intestina in arcis templo D. Virginis sacra terra redduntur: corpus in urbis Cathedralem Ecclesiam deportatum honorifice sepelitur: cor plumbeæ vtnæ inclusum, curruiq; impositum, addito sene ac fidei emento que aliquo ministro quatuor equis Eboracum vehitur, ibi sacello in id præparato humatur. Currus & equi Herbipolensis non redeunt, sed monasterii facultatibus iam annuerantur: minister vero ille, cui conseruandi ac sepeliendi cordis cura committitur per omnem vitam sibi adhuc reliquam non secus ac aliquis eius loci conuentualis excipit: traxeari solet. Obiit Episcopus iste Sigefridus anno Domini 1153. peste ubique tum grassante consumptus. Sepelitur more & consuetudine, qua dixi tribus locis conseruatis.

XXIV

XXIX.

Gebhardus comes ab Hennenberg, siue ille qui antea ab Imperatore Henrico V. Canonicorum Collegio obtrudebatur contra Canonice electum Ruggerum, siue alius: successit Episcopo Sigefrido ynanimi totius Capituli consensu, confirmatur Romæ, ab Adtiano quarto clementer exceptus. Præfuit laudabiliter annis octo, mensibus sex, diebus quindecim. Sub eius gubernatione fundatum est ab Hermanno Rheni Palatino cœnobium Bildenhuse: ad quodidem Episcopus etiam plurima liberalissime contribut. Obiit vero anno Dominicæ Incarnationis Millesimo centesimo sexagesimo primo. Sepelitur, ut supra dictum.

XXX.

Henricus secundus, eligitur anno domini 1161. præfuit annis tribus laudabiliter ac optime, mense item uno, diebus 14. Adfuit Imp. Friderico Barbarossa grauissima obfitione cingenti Mediolanum. Obiit anno domini 1165. quo magna habita sunt à Friderico Barbarossa Comitia in viba Herbipolensi: in quibus Guido de Cremona contra Alexandrum tertium pontifex Romanus designatus, & Pachalis tertius appellatus est.

XXXI.

Heroldus successit Henrico Canonice ac legitime electus, vir sapientia ac virtute insigni prædictus. Præfuit utilissime annis octo, mensibus quinque, diebus tribus. Sub hoc Episcopo iterum habita sunt ab Imperatore Friderico Barbarossa amplissima comitia Herbipoli, anno domini 1166, quo anno confirmauit Fridericus Imperator sub aucto figillo isti Episcopo priuilegia Herbipolensis Episcopatus, præsertim vero illa quæ ducatum Franciæ orientalis ex donatione Caroli Magni ad Episcopatum legitime pertinere contestantur. Eodem anno solotenus vastata sunt Imperatoris mandato Franciæ orientalis centaurorum quorundam castra, latronum ac prædonum speluncæ.

Brambergum ac Franckhenbergum: Montem Brambergensem dono dedit Imperator Fridericus Heroldo Episcopo & eius successoribus, ea tamen lege, ne vllum amplius castrum vllis seculis eo loco extrueretur. Obiit Episcopus Heroldus, anno domini 1172.

XXXII.

Reinhardus, aliis Regenhardus subrogatur Heroldo ab vnanimite consentiente Canonicorum summi Collegi senatu. Praefuit annis decem, fuit Romæ apud Pontificem Max. Lucium 3. anno domini 1181. Emigravit ex hoc lugubri seculo, in die S. Viti, anno domini 1182. Sepelitur non supra ostendo.

XXXIII.

Godefridus nobilis heros à Pisemberg, Friderici Barbarossa Cancellarius, eximia virtute doctrina & sapientia præditus, eligitur anno domini 1182. Praefuit annis quatuor. Construxit de novo Cathedram Basilicam Herbipolensem ex quadrato lapide. Anno domini 1186. Fridericam Imperatorem, noua expeditione contra Sultanum suscepit, in Asiam proficiscentem sequutus, non procul ab Antiochia lethali morbo correptus, naturæ debitum absolvit sexta Februarii. Sepelitur in maximo templo Antiocheno honorifice. Canonici Herbipolenses cum audirent suum gubernatorem amississe, statuerunt ei in summo templo gratitudinis, pietatis ac memoriar ergo honestum monumentum, non secus ac si ibi humatus esset.

XXXIV.

Henricus terius huius nominis, nobilis à Bielefeld & Babenburg, eligitur concordibus totius Capituli vobis & suffragiis, anno domini 1186. Praefuit sex annis, octo mensibus, & octo diebus. Et si Tritemius aliter sentiat, qui longe fallitur. Anno domini 1189. Profectus est iterum Imperator Fridericus Barbarossa cum filio etiā Friderico

Suev.

Sueuorum duce ac innumeris Germaniæ, Italij, & Galliæ principib. Episcopis ac comitib. exercitu ducentorum milium equitum peditumq; expeditissimorum in Asiam, de quæ secunda pro terræ sanctæ recuperatione suscepta, ab hoc laudatissimo Imperatore expeditione, extat tale dictio:

Annis undenis demptis, de mille ducenis:

¶ pater & natus, dux & rector Fridericus.

Huic infelicissimæ expeditioni (in qua & Fridericus Imperator in quodam Armeniæ fluuio absorptus petiit, & Fridericus Sueuorum princeps, totius Christianorum exercitus dux, aliiq; multi insignes principes communi aëta contagio infecti, ex hac mortali vita decesserunt) interfuit etiam Henricus iste Episcopus Herbipolensis, qui & in columnis ex Asia Herbipolim rediret, tamen animi aetere (quod infeliciter suscepta esset tanta expeditio) consumptus, non diu domi superstes mansit. Obiit autem anno incarnationi verbi 1193. Sepelitur honorifice, more quem supra exposui.

XXXV.

Godefridus secundus huius nominis, comes de alta Hamm, vulgo Hohenlohe: eligitur, Henrico mortalibus debus exemplo, concordibus Capituli voluntatibus ac studiis, anno domini 1193, præfuit annis quinque, mensibus adiebus tribus. Et si Tritemius iterum dissentiat, fuit imprimis charus & sanguinis necessitudine ac vinculo consuetus Imper. Henrico sexto ac omnibus Sueviæ principibus. Erat & clero charissimus, à quo religiosorum omnium pater cognominari ac dici solebat, & cuius summo luctu decessit ex hac mortali vita, anno domini 1198.

XXXVI.

Conradus nobilis heros à Rabenspurgk, & si sint qui nobilis à Reinstein fuisse affirmant. Is eximia doctrina & sapientia prædictus, Imperatoris Henrici sexti Cancel-

latius antea fuerat, cuius patrocinio & intercedentib. pre-
cibus obtinuit Episcopatum Hildesheimensem in Saxon-
bus, cui cum aliquandiu sapientissime ac utilissime pra-
isset, vocatus est tandem Henrici sexti etiam patrocinio ad-
iutus, Canonicisq; Herbipolensisbus dudum insinuatus a
studiose commendatus, ad clauum ac gubernaculum sedis
Herbipolensis, anno domini 1198. Quo cum venisset
ipso tempore, quo noua iam ab Henrico sexto sulpiciatur
expeditio in Asiam pro liberatione Christianorum
Saracenica Tyrannide ibi miserrime oppressorum, & pro
recuperatione terræ sanctæ: profectus est idem etiam Epis-
copus cum Imperatore ac domino suo plurimisque Ger-
maniae principibus ac præsulibus: in qua profectione legitur
coronasse Amalricum Regem Cypri. Cum vero consi-
exercitus iam in Syria esset congregatus, incidit Imperator
Henricus sextus in lethalem morbum, quo magis inde
ingrauescente in Siciliam auchi se curauit, vbi anno die
ni 1199. maximo Christianorum damno & luctu, aucta
misera vita ad æternæ ac immortalis possessionem emig-
uit. Quod cum principibus in Siria militantibus inaccu-
set, ipsi etiam infecto negotio (quod inchoarant) in Ger-
mania sese ac patriam recipiunt. Sic Episcopus Conde-
dus etiam fœliciter domum reuersus, tribus adhuc annis
ad clauum Episcopatus sedidit, quibus ita vixit vi. Philippo
etiam regi esset nō minus charus, quam antea fuisse Hen-
rico sexto fratri. Donatus est ab hoc rege Philippo (con-
& Cancellarius & intimus erat consiliarius) arce Stern-
gensi, & toto adiacente territorio. Erat iusti & equi, am-
tissimus, raptorum ac latronum & omnium eiusmodi lo-
lerate viuentium hominum summus osor. Erant etiam
duo equites aurati in Francia Orientali Potho à Reinfort
& Henricus gentis Canum à Falckenberg, qui ob necc
quod facinus acriter ab Episcopo aliquoties reprehendo-
cum eiusmodi correptione impatienter ferrent, ad omnes
ad fugā equis prope summam Basilicam Episcopum in ini-
diis collocati præstolantur, qui cū nihil mali metuens sed
debet

descenderet ex habitatione sua in templum, nobiles isti ac immanissimi Sicarii facti in Episcopū impetu, subito eum interfecerunt, & concensis equis fuga sibi consulentes in columnas ac impunè ad sua redeunt. Hoc immanissimum facinus designatum est in Vigilia S. Barbaræ, anno Domini 1203. Episcopus cum summo omnium suorum luctu, in chorum summa Basilicæ deportatus, ibi honorifice sepelitur, cum tali inscriptione:

Anno 1203. in Vigilia S. Barbaræ, interfactus est Conradus Episcopus Herbiopolensis, Sacri Romani Imperii Cancellarius.

Hoc procumbo solo, sceleri quia parcere nolo:

Vulnera facta dolo dent habitare polo.

Quomodo verò vltius sit hanc indignissimam cædem Roman. Pontifex Innocentius III. & quomodo Sicarios scilicet perdidissimos puniuerit, longum esset recensere: legitur tota historia Herbipoli in tabula prope summam aum parteti chori appensa.

XXXVII.

Heyntiens huius nominis I V. de veteri genere nobili-
um Ostrofrancorum, quos Caseos appellabat antiquitas,
& si alii aliter de hac appellatione loquantur. Ex Parisenis
Gymnasi celeberrimo Professore amore patitur in Fran-
cam Orientalem reuerso, primum Canonicus, postea suc-
cessu temporis Decanus summi Collegii factus, ita lauda-
biliter vixit, vt post miserrimam istam Episcopi Conradi
cadem à Rege Philippo Ecclesix commendatus ynanimi
consilio & sententia totius Capituli, eligeretur in Herbipolensem
Antistitem. Prefuit tribus annis & aliquot mem-
bris. Construxit cœnobium Veyeldorfense. Obiit an-
te adeptam confirmationem Pontificiam, anno Domini
1206.

XXXVIII.

Ortho Baro à Lodenburg, Mysius: vir summa sapientia
& prudentia præditus, eligitur in Episcopum Herbipolen-

111

sem, Anno à Christo nato 1206. Praefuit laudabiliter in concilii prudentissime & utilissime annis sedecim, mensib, quinque sufficiunt. Obiit in die S. Nicolai, anno Domini 1223, Sepelitur, ut dicitur, pra dictum in Episcopo Sigefrido, nisi quod dextrum suum brachium vñacum optimi vini Francici uno plaustrum imperaverit monasterio Anhulano ad Wernicum amnem in Rheno in Lancis sita, quod olim anno Domini 958. sub Othono Imperatore fundatum est ab Ernesto Comite de Truhendingen iusq; uxore Hartmanni Baronis Lodenburghensis loco.

XXXIX.

Theodoricus nobilis heros de Hohenburg, successor Othoni Episcopo Canonice electus: præfuit 15. mensibus vocatus est ex hac lachrymarum valle, anno Domini 1214.

XL.

Hermannus Baro à Lodenburg, Mylius: Othonis Episcopi ex fratre nepos, eligitur in Episcopum Herbipolensem à toto summo clero, sedet ad clauum & gubernaculum Ecclesie annis 16. Obiit anno Domini 1250. Commune Episcopum seditionissima sicut Herbipolis, quæ & Episcopum cœpit, & in eius aulicos nobiles crudeliter grallatae quosdam in Mœnum præcipitans, quosdam mire trucidans, sed Episcopus miro stratagemate nobilium duorum equitum Othonis à Wolffskeel & Richelphi ab Ehrenhofen ex manibus seditionis ciuium crepus, nunciam deinde in urbem venit, & iniuriam sibi illatam egreditur. Dicitur vñus esse ex fundatoribus Cœnocoenae Portæ cœli & Puellarum fontis.

XLI.

Hiringus alius Eringus nobilis heros Rhenensis Saxonie, legitur in Hermanni successorem, anno Christi 1250. præfuit annis 16. Irrogauit maximas multas seditiones vires Herbipolensi ac Rotenburghensi, sicut præter omnem insidiositate in crudelis in duodecim strenuos viros de veritate lapide, quos in arce Altenstein post factam & firmata Amnistiam, coniunctio ab ipsis exceptus contra hospitalitatis ius, contra dataam fidem, peracto prandio, euocatis ad

in conclave quoddam singulis capite multari ac trucidari
iussit omnes: a quorum ultimo Heerdegenio equite aura-
to dolum tandem sentiente grauiter vulneratus, nasum a-
muli: Obiit Hiricus iste anno redempti orbis 1266.
imperante Rodolpho Habsburgio. Duodecim isti Reguli
in Lanckenheymensi cœnobio terra mandati quiescunt.

XLII.

Conradus Comes à Trynberg, successit Hiringo, anno
Domini 1167. Is confirmationem petitutus, Romam se-
quente anno profectus, cum omnia ibi benè expediisset,
quam Herbipoli diplomatibus Pontificis onus his redire
vellet, incidit in granulum morbum, quo confectus in-
timere obiit, sed ubi aut quo loco sepultus, id nusquam in-
venio.

XLIII.

Bertoldus Dominus à Sternberg, successit Conrado
legitime & concorditer electus, anno 1168. Quādū præ-
venit certo dicere non possum. Alicubi enim anno Do-
mini 1182. alibi verò anno 1187. cum ex hoc seculo emi-
grasse inuenio, fuit eximia virtute ac vita integritate præ-
dictus, & qui studio ac prudentia suinma præfuit, & Episco-
patus plurimum profuisset, si in tranquilliora & pacatiora
accedisset tempor. Gessit bellum contra seditionem Herbipi-
olain, cuius exercitum ingenti prælio profligauit, & vici
trope Kitzingum, ubi Herbipolensium ciuium quingenti
sunt anno Domini 1169. Postea Rotenburgum etiam
rebelle patere sibi coegerit. Sub eodem Episcopo Iennen-
bergenses & Castellenses Comites (qui antea seditionis ci-
vibus Herbipolensib. confederati, aliqua etiam clade affe-
ctuant) Episcopatum Herbipolense in ferro & igne deu-
stantes oppidum ac cœnobium Schwartzacense expugnar
ac diripiunt, anno Dominica Incarnationis millesimo du-
centesimo octogesimo tertio, Maii decima nona. Oppi-
dum incendio funditus deletum est, cœnobio religionis
ergo parsum fuit.

Mangoldus, nobilis Ostrofrancus, Archimagyrus a Neuenburg: ex Praeposito summi Collegii factus est Episcopus & Dux Francorum, post euocatum ex hac mortalitate, Episcopum Bertholdum: sed quo anno, id certo dicere non possum. Praefuit prudenter & utilissime ad amorem Christi usque millesimum trecentesimum secundum, quod legitur ex hac lacrymarum valle ad aliam patriam emigrasse. Habuit plurimas etiam cum senatu populoq; Herbipolensi contentiones, quae ingentis belli certe fuisse non possum. Habsburgius Rom. Imperator.

XLV.

Andreas Baro a Gundelfingen, constitutus ex Melkensis Onoldisbachiani ac Otinguiensis Ecclesiis collegiatarum Praeposito in Episcopum Herbipolensem, unanimi consensu totius cleri, anno Domini 1302. prae summa prudentia & clade annis tredecim. Obiit anno Domini 1315. Fuit quatuor Imperatoribus: Adolpho Anzuiano, Alberto Austrio, Henrico Lutzelburgio, & Luduico Banato (quorum omnium temporibus vixit) eximus charus. Herbipolim iterum sediti. Cum ex rebelle in collecto exercitu egregie compescuit, & ad iustam tandem obedientiam adcepit: abrogatis tribubus ac omnibus sodalibus quae toties haec tenus tumultuantis plebis.

Et canse & fons argyrritamenta fuisse.

XLVI.

Godfridus tertius huius nominis: secundus vero ex nobilissima familia Comitum de Alta & immavil Hohenlohe, electus in Antistitem Herbipolensem ac Francorum Decem: post mortem Andreae: praefuit prudentissime annis 7. Obdormiuit anno 1322. Aliqui tamen Catalogi alegant numeros, aliam supputationem, illi nouem eum annos praefuisse affirmant.

XLVI.

XLVII.

Wolframus nobilis à Grumbach, successit mortuo Godfrido præfuit in summis temporum difficultatibus (cum propter ingens Schisma inter Imp. Ludouicum Bauarum ac Pont. Max. Ioannem XXII. subortum, tum quod item non nouis moueret scditiones vrbs Herbiopolensis, nec huic Episcopo admodum propicia) annis 11. Obiit & ex funus mundi tempestuofissimo pelago ad portum salutis mactauit, ultima Iuli, Anno 1333.

XLVIII.

Hermannus illustris Baro à Liechtenberg, Alsata: Canonicus Spirensis, ac Ludouici Bauari Cancellarius, eligitur in Episcopum Herbiopolensem à Ludouico Bauaro Rom. Imp. & ab ea Canonicorum parte, quæ eidem Cæsari Ludouico fauebat: ab alia vero, pontificia videlicet, constituebatur Dominus Otho Wolffskelius vir nobilis, ac Herbiopolensis Cathedrae Canonicus: qui à Pontifice Ioanne XXII. ac Benedicto XI. eius successore confirmatus, Episcopatus possessionem facile consequutus est, non tamen triusquam post biennium: tum resignauit Episcopatum ac pacato animo cessit huic Othoni Episcopus Hermannus anno videlicet Domini 1335. Mense Augusto.

XLIX.

Otho Wolffskelius eligitur per discordiam anno 1335. contra Hermannum, & tamen a maiori parte Canonicorum summni Collegii: sed durante adhuc Schismate inter Ludouicum Bauarum ac Pont. Max. Ioannem XXII. Hermannus aliquandiu à Cæsare defensus est: qui videns Othonem pontificia authoritate confirmatum esse, ac se diu incapacitatem gubernationem retinere non posse: cessit Othoni bona pace, suis Canonicatibus contentus. Venit igitur Otho Herbiolin o. Augusti, anno 1335. ex arce Rödenberg, in qua antea habitarat. Præfuit laudabiliter annis 10. Sediciosos ciues suos Ochsenfurtum oppugnantes, & in suam ditionem redigere volentes, equitatu suo adortus, fudit ac profligauit decima quinta Iuli, anno Dom. 1338.

Emit oppida Franciae Orientalis ad Mœnum sita: Rofels, & Gamundiam sive Os Mœni, cum adiacente circa omni: oppidum item Meinbernheydium, & partem vnde Kitzingenis ac oppidi Heydingsfeldensis, & alia plura. Huius Episcopi temporibus ceciderunt Herbipoli anno Domini 1344. vicefima prima Iulii, maximæ cellæ Catectæ, qua & pontem Saxem firmissimum ruperunt, muri vrbis diruerunt, hortos & agros vastarunt ac plurimos armenta item ac greges vndiquaque; cum summi iactura auexerunt. De qua inundatione extandi, Rhenus verius quam versus, tuæ atatis barbariem egregie ostendentes.

*Anno millesimo CCC. quadrante secundo
Accidit Herbipoli quod. Moganus illico cum
Pontem confregit, multos hominesq; cogit
Casas exire, si non valueret perire:
Praxedis in festo, talis flauit memor esto
Namibus hi portus quando fuere gradus.*

Decessit Episcopus iste Otho ex hac mortalitate, die tertia Augusti, anno 1345. cum conuocatos prius ad concionarios summi Capituli omnes, longa oratione ad concordiam, & fraternalę charitatis cohortatus eslet.

L.

Albertus Comes ab Hohenberg, è Suevia natus: Decretorum Doctor: Canonicus Constantiensis Ecclesie, prius ab aliqua eius loci Canonicorum parte gubernator. Episcopus post Rodolphi mortem postulatus erat: mutatur mortuo Episcopo Othone ad gubernandum Episcopatum Herbipolensem à Pontifice Max. Clemente VI. Eleemosinus summi Collegii Canonicorum vnamibus sufficiens elegit etiam Albertum Comitem de Alta flamma. Veniens autem Herbipolin à Romano Pontifice confirmatus, vidensq; ibi Helenam istam ab alio praepetam et in moderate id ferens, Alberto de Alta flamma libere electo anno Domini 1349. Sequenti anno vocatus ad Frisingam.

Episcopatus gubernationem, nouem ibi annis laudabiliter præfuit, vaedicens huic vita, anno Incarnationis filii Dei 1359.

L I.

Albertus Comes de Alta flamma, vulgo Hohenlohe: summus Canonicorum Herbipolensium Collegii Præpositus, vñanimi consensu totius Capituli eligitur anno Domini 1345. Sed quia Pontificia authoritate alius erat Episcopus Herbipolensib. missus, quietam ac integrum gubernationem non nisi anno 1349. consequitus est, per liberam eius resignationem, qui à Pontifice ad gubernandam Herbipolin destinatus erat. Erat vir insigni virtute præditus, qui & prudenter & utiliter præfuit à prima electione virginis sex annis integris. Gessit bellum non infelix, anno Domini 1359. contra Bertholdum Comitem Hennebergensem, propter Vtenhusensem arcem, quam Comes Ludowici Bauari auxiliis ac fauore fatus construxerat in Herbipolensis Episcopii ditione ac fundo, ex qua item plurimum quotidie Episcopatui incommodi ac iniuriarum inferebatur. Eam arcem Episcopus sexta Iulii magna virtute, Hennebergensem copiis profligatis, expugnauit ac solo aequali. Gessit bella contra seditionem etiam Herbipolin, quam compescuit & obtemperare coegit. Obiit mense Iulio, anni a nato Christo millesimi trecentesimi septuagesimis secundi.

L II.

Gerhardus Comes à Schwartzenburg, Thuringus: Guntheri Imperatoris, ut aliqui volunt germanus frater: Episcop. Neunburgensis ac Citensis, à Carolo V. Rom. Imp. Pontifici Max. Gregorio XI. diligentissime commendatus, ab eodem Episcopus Herbipolensis ac Francorum Dux constituitur ac confirmatur: à Carolo vero quarto statutum Regalib. ac feudis inuestitum anno Domini 1372. cum Mammillensi Episcopatui præfusset sapientissime annis 10. Erat vero antequam ille cum Imperatoria tum Pontificia authoritate Herbipolin destinaretur) electus ibi

concordibus torius Canonicorum Senatus vocatis suffragiis D. Albertus ab Helsberg, Canonicus: is videlicet à summis Christiani orbis capitib. contra le alium Episcopum constitutum, contra quem obtinere nihil posset pugnare ac sua sorte bene contentus, bona voluntate Gerhardus venienti cessit. Præfuit Gerhardus annis viginti octo, fuit eximia virtute præditus: animi magnitudine nemini superius, Iarum etiam Principum secundus, strenuus bellator. Cessit & expugnauit vrbes Imperiales Winsheynum & Schweinfurum, quod Herbipolensibus cuius conderati, eos ad decimam septimam iam & omnium granum defensionem excitassent. Has vrbes tamen anno 1398 restituere Imperio coactus fuit. Herbipolenses granum tumultuantes, & præter omnem mediocritatem in clausis & Ecclesiastica bona saeuentes, & ut omnia alia Episcopatus oppida ab Episcopo deficerent persuadentes, atque item Episcopi anno Domini 1398. summa quidem vix frustra oppugnantes, eumque tandem non adeo magis superius instruclum multis conuictis ad prælii euocantes, Francico equitatu (quorum Dux erat, Episcopi Coadjutoris Ioannes, nobilis heros ab Egloffstein, summi Canonicorum Collegii Præpositus) strenuè adortus summa virtute vix ac profligauit. Pugnatum est acerime 11. Ianuar. an 1400 prope pagum Berthemensem: casis sunt ex Herbipolensibus mille & trecenti, duobus millib. capti. Episcopus est numero longe inferior, tamen sex tantum equires e suo numero amiserat. Authores tantæ seditionis ac adeo diutoriæ rebellionis deprehensi, crudelissimis Mortuum generibus in medio sublati, oppida item quæ defecerant omnia summa virtute recuperata sunt, videlicet, Geroldisouium, Novum ciuitas, Hasfurandum, Mayningum, Königshofenium, Mollerichstadium, Fladingum, Carolostadium, Eboraci, Hasbachium, &c. Solum Hippofense oppidum confitit ac legitimo Domino suo fidum manserat. In his granum ac tam longis tumultibus Academia (quæ Herbipolitana perat, & Imperialibus ac Pontificiis priuilegiis egregie illa-

strata & confirmata erat) Erfordiam quietis gratia secessit anno 1198. Decessit Episcopus Gerhardus ex hoc mortali faculo, anno Domini 1403. mensē Nouembri: relinquens Ecclesiam & sedem Episcopalem in summa paupertate, ad quam redacta erat illa, non ipsius Episcopi quidem culpa, sed quod subditis sua sponte, nisi armis cogerentur, obtenere simpliciter nollent.

LIII.

Ioannes ab Egloffstein, vir equestris ordinis apud Ostrofrancos: primum vivente adhuc Episcopo Gerhardo ex Preposito summi Collegii Coadiutor Episcopi Gerhardi factus: iam mortuo etiam Gerhardo ab aliqua dissentientis Capituli parte subrogatur. Eligitur autem ab alia ac aduentu parte Eberhardus Coines à Wertheym. Hoc Schisma ad extremam inopiam redigisset Episcopatum, nisi Imperator Rupertus Palatinus sua auctoritate interposita Eberhardum cedere iussisset, & suo suffragio Ioannem Coadiutorem adiussisset. Praefuit autem quiete, fideliter & prudenter ac longe utilissime nouem annis. Eberhardo Babenberg interim apud Episcop. Albertum Comitem Wertheymensem vitam ferē agente. Obiit in Forchenheymo Episcopatus Babenbergensis oppido, subito & nouis venenis suspicione, nona Ianuarii, anno Domini 1412. Recepitur Heripolin, & ibi honorifice sepelitur.

LIV.

Ioannes nobilis à Brunn eligitur vñanimi totius Capituli consensu, anno Domini 1412. Praefuit sed non admodum vtiliter annis 29. Erat Episcopus eximia prudētia preditus, sed admodum sumptuosus ac prodigus, & qui Episcopatum extreme exhausit. Gessit bellum contra regnum feditosam Heripolin, quam graui obsidione cinctā expugnare non potuit: prodeuntem verò ex murorum latbris, & aequo lese campo committentem, non procul à Cellensi Præmonstratensium ad Mœnum annem sito cenobio, strenue adortus, magna virtute vicit, ac ingenti

rrr 5

clade affecit, anno Domini 1435. Accusatus tandem in Basiliensi Concilio coram Sigismundo Imperatore quod iusto sumptuosior omnia Episcopatus bona pellendaret ac dilapidaret, ipse se eloquentia sua facile tutatus. Resignauit tamen Episcopatum tandem anno Domini 1441. Sigismundo Saxonum Duci, quem antea etiam tuis Capituli consensu in Coadiutorem assumperat. Quod vero ipse secesserit postea, aut ubi ex hac vita emigravit, fortuna vnius sit, nusquam inuenitur.

L V.

Sigismundus Saxonie Dux, & Marchio Misniae, Gulielmi ac Friderici: primum Episcopi Ioannis Comitor, tandem eo mortuo a Rom. Pontifice in Episcopum Herbipolensem confirmatur. Praefuit annis tribus omnino pueriliter, & anno Domini 1444. retenta sibi annuitatione, Episcopatum Canonicorum senatus resignavit, & in Saxoniam ad fratres suos rediit, Imperante Friderico tertio.

L VI.

Godefridus ex nobilissima semperque libera Baronie ac Pincernarum a Limburg gente ac familia natus factus Sigismundo Episcopo, electus vnam inibus totius Capituli Herbipolensis suffragii. Sedit ad clauum Ecclesie ducatus summa fide ac prudentia administrans omnianis duodecim. Erat Princeps severus, nemini quicquam condonans, qui ab omnibus vicinis Principibus inueniatur. Procurauit totam provinciam suam: Primus inter Herbipolenses, qui se in publicis literis scriberet Francorum Decem, & eum titulum monetas etiam incidi curaret, id est non arrogantiae studio faciebat, sed quod Albertus Brandenburgensis Marchio ac Nornburgensis Burggraaf, qui Germanicus Achilles cognominatus est, ictum titulum usurpare ausus fuisset, quod aliqua oppida in Francia orationi haberet. Hinc successores eius Episcopi eodem tempore ad haec usque tempora usi sunt iustis ac legitimis caudis misi, ne quis post appetitos tituli honores alii etiam ad le-

pere conaretur. Absoluit naturæ debitum circa Festum
Palmarum, anni 1451.

LVII.

Iohannes nobilis à Grumbach successit Godefrido, canonice ac legitime electus anno Domini 1455. Praefuit optimus ac utilissimus annis 11. vir mitis, placidus, & qui benignitas & clementia sua omnium sibi conciliaret fauorem. Decessit ex hac lachrymarum valle die Veneris post festum Dominicae resurrectionis, anno Dom. 1466.

LVIII.

Rudolphus nobilis à Scherenberg suæ gentis ultimus, subrogatur Iohanni Episcopo ultima Aprilis, eiusdem anni quo antecessor ex hac vita emigrarat. Praefuit summa cum virtute ac laude annis 29. quibus Episcopatum ita restituit, exxit & ampliavit, ut eius non gubernator sed secundarius fundator dici conuenientissime ac merito debeat ac possit. Obiit Lithiasi 29. Aprilis, anni à Christo nato 1495. imponente Viuō Maximiliano: aetatis suæ anno ut aliqui volunt centesimo, ut aliis placet nonagesimo tertio. Sepelitur in Basilica Cathedrali cum tali inscriptione.

Rudolpho de Scherenberg, Episcopo Herbipolensi, Francia Duci: summo in omni virtutam genere viro, prudentia vero, consilio admirabilis: qui Episcopatum Herbipolensem ob multiam temporum creditorib. oppignoratum ac seruientem, nexus ariis alienis soluto, in pristinum statum dignitatemq. restituit, ut Ecclesiam Herbipolensem non tam administrasse quam fundasse videri posset. Pax tam studiosus fuit, ut eam sepe vel pecunia & iniquissimis conditionibus impetraret. Dieta & vita moderatione, ad summam etiam peruenit. Obiit anno 1495. Tertio Calendarum Maii: ingens ac praeclarum omnium successorum suorum exemplar.

Quod fuerat capta quondam tibi Roma Camillus

Hoc tibi Rudolphus Dux fuit Herbipolis.

Ille urbem extoruit Gallorum e faucibus, hie se

Sermili nexus fænoris eripuit.

LIX.

Laurentius nobilis heros à Bibra, eligitur unanimi consensu totius Capituli, decima septima Maii, anno 1495. præfuit Episcopatu laudabiliter annis 24. ita ut eidem summi etiam prodesset. Obiit plenus dierum, anno 1519. ipsa S. Dorotheæ, Sepelitur cum tali Elogio.

Laurentius à Bibra Würzburgensi Episcopo, ac Franciæ Ducis, qui pacis artibus præcipue florens Rempublcam Heripoleensem bene gerendo, splendideq; angendo, ut iam fato functus, potissima sui parte adhuc vixit, immortale posteris imitandi exemplar relinquens: id est. Idus Febr. Anno 1519.

LX.

Conradus nobilis heros à Thungen, Ostrofrancus, eligitur concordibus totius summi Canonicorum Collegi suffragiis, anno Domini 1519. Præfuit annis uno & viginti laudabiliter & utilissime, obſidetur à suis grauitate in felicitate rusticorum coniuratione, vbi magno animi dolore vixit cum omnes ditiones suas tumultuari, tum omnia conobit & caſtra diripi, ac incendiis vastari. Emigravit ex hac calamitosa vita ad beatarū animarum conciliabulum, anno felutis 1540. Mensis Iunio: Sepelitur cum talibus inscriptionibus, quarum aliquæ in arcis templo, aliqua in Cathedra urbis Basiliæ marmoribus incisa, optimo Principi memoriæ ergo erectæ sunt:

Conrado à Thungen, Episcopo Würzburgensi & Franciæ Orientalis Duci, præcipue viro iustitia, egregia eruditio, temperantia singularis, acutissimis iudicis: quem primo statim suscepit administrationis limite arreptum, vespere hec seculi dissidium, seditio & calumnia, severiter dia & contra meliore habitum, vna cum Ecclesia eius extreme penitibus ciffent intermissioni, ni Deo suffragante aduersus iniquissimam fortuna procellas, vigili prudentia, infracta dexteritate, vobis rantiq; miranda gnaniter superasset, aq;uisore seculo dignus.

Vixit annis plus minus 74. Præfuit annis 21 mensibus 4.
diebus 10. Obiit 16. Calen. Julii, Anno salutis 1540. com-
muni suorum mærore ac luctu.

Vi umbra corporis comes, sic fascium.
Cura, labor, et rumna atq; mille pericula.
Quæ strenue etentem sequuntur vndeque:
Sea vincu illa cuncta, qui fidit Deo.

In Sacello arcis beatæ Mariæ Virginis, est in
perennem eius honorem tale erectum Epita-
phion:

Viator hac qui forte transgrederis, asta
Parumper: & quæ scripta sunt in hoc saxo
Cognosce, cognovisse non pigebit te.
Hie est sius, vir magnus, haud quidem mole
Statuq; corporis, sed omnibus mentis
Et laudis, & virtutis ardua donis:
Thunensis creatus inclita stirpe
Humadus, ora duxor & Praeful clarus
Ambitiosa quam fluenta fæcundant
Mœni, & celebre emfancidos facit nomen.
Hunc placida mors quidem illa sustulit, multis
Annis granatum, ciuibus sed hœu tristis
Gentij, luctuosa francica tota.
Cum bis decem hyemes, insuperq; ver unum.
Pater bonus, sapiensq; Praeful & duxor
Tenens habenas præfusset, & sepe
Granibus laborantem leuasset aduersis.
Hec scire te volui viator: his iam nunc
Abiit sane cognitis, & hoc gaudie
Vidisse principis loco optimi bustum:
Et bene precare mortuo, bene & terre.

EIDEM CONRADO PRÆSVLI HERB-
I polensi, ac Franciæ Orientalis Duci P.

Parcer si posset Mors, qua nulli impia parcit
Virtutis meritis consilusq; bonus

*Moribus & priscis & vera laudis honori
 Chunrade, ab vita parceret illa tua.
 Qui quamvis ista terras etas relinquas
 Debueras annos vincere Nestoreos.
 Vitamen ipse libens hinc discessisse videris
 Sic parva orba tua est principe mea fuso.
 Francidos eternum salue decus: addic dignus
 Lande virus, melior quos locus orbis habet.
 Quod tamen extingui in terris etiam nequit, hoc est
 Virtus & mentis candida fama bona.*

LXI.

*Conradus à Bibra, nobili familia apud Ostrofrancos
 datus, eligitur vnanimi totius Canonicorum Senatus con-
 sensu, prima Iulii, anni à nato Christo 1. 40. Praefuit la-
 biliter 4 ann. 40 dieb. Obdormiuit in Domino anno
 tiae 1544. octaua Augusti. Sepelitur cum tali Epitaphio.*

*Conrado à Bibra, quarto eius nominis Wirsberg
 Ecclesie electo & confirmato praesidet, Franciacq,
 lis inclito Duci: viro magnanimo, miti, sereno, paci-
 o communitatis tranquillitatis praecepit amatori. Hic in
 multuani temporis iniuriam Episcopatus sua confes-
 tionis susceptione ac Ducalis pro vetus pars
 transitus per actione, in quartum annum conside-
 tis, utrumq, tandem negotium mature absolutorum
 si illum Parca vita dignata essent longiore. Cam-
 dum praefuisse annis 4. mense uno, dieb. 7. Morior
 Iudeus Augusti, anno gratiae, 1544.*

LXII.

*Melchior Zobelius, corporis & animi bonis insignis ho-
 ros, illustri ac nobilissima apud Ostrofrancos familia
 tus, ex summi Canonicorum Senatus Decano, in Episco-
 putum Herbipolensem, ac inclitæ Francie Orientalis Do-
 cem, Eligitur communi & vnanimi torius Capituli co-
 sensu decima nona Augusti, anni à nato Christo 1. 40.
 Praest adhuc summa cum laude prudenter ac vigiliter ha-*

anno currente, 1549. Interfuit magnis Comitiis Augustæ
Vindelicorum à Diu Carolo V. post bellum Germani-
cum, anno 1547. habitis.

DECIMVM
CAPVT DE OMNIBVS
AVREATENSIBVS VEL AYCH-
stetensibus Præsulibus.

Episcopatus Aychstadianus, olim ab Aureati vetustæ
urbis (quam Hunni vastarunt) ruinis reliquiis ac ru-
inibus, Aureatenis appellatus, ad Almonum vel Altimu-
num Norici annem situs: cœpit annum Christi circiter
744. De eius origine recitabo breuiter & bona fide quam
mentio & ex variis monumentis coilegi veram historiam.
Est annum Christi circiter septingentesimum & tricesi-
mon, religiosissimus quidam & summa vita sanctimonia
peditus Anglorum Rex Richardus: qui singulari pietatis
studio Regnis ac facultatibus suis desertis, relictis item in
Anglia uxore S. Bonna & filia S. Walburgi cum duobus fi-
lis Wunibaldo ac Wilibaldo, religionis ergo terra mariq;
ad varia sanctorum loca peregrinatus: tandem Romam et-
iam contendit, ut & Pontificem ibi adiret, ac Sanctorum
Dei Apostolorum Petri ac Pauli templa & ossa videret. In
hoc cursu cum venisset Lucam febri illic correptus, post
pauculos dies in sancta Christi confessione pie moritur:
summo studio filios prius cohorrans, cum ad pietatem ac
religionis Christianæ amorem, tum verò ad doctrinæ de
Christo humani generis liberatore propagationem. Se-
pultur itaque Lucæ magno filiorum luctu, in tem-
plo Sancti Frigidiani, ubi miraculis diu claruit, cum tali in-
scriptione: